

Objaśnienia przyjętych wartości do Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Siemiatyckiego na lata 2024-2032.

Podstawą opracowania Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Siemiatyckiego jest projekt uchwały budżetowej na 2024 rok, wartości planowane na koniec III kwartału 2023 roku, dane sprawozdawcze z wykonania budżetu Powiatu Siemiatyckiego za lata 2022 i 2021 oraz Wytyczne Ministra Finansów dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych, będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw (aktualizacja – 3 października 2023 r.). W kolumnie pomocniczej dotyczącej przewidywanego wykonania w 2023 roku wprowadzono wartości, zgodnie z aktualnym planem budżetu Powiatu Siemiatyckiego na dzień przygotowania projektu, z uwzględnieniem korekt w zakresie rzeczywistego wykonania budżetu w 2023 r.

Art. 227 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (t.j. Dz. U. 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.) zakłada, iż wieloletnia prognoza finansowa obejmuje okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat budżetowych. Z ust. 2 powołanego artykułu wynika, iż prognozę kwoty długu, stanowiącą integralną część wieloletniej prognozy finansowej, sporządza się na okres, na który zaciągnięto lub planuje się zaciągnąć zobowiązanie.

Na dzień podjęcia uchwały, spłatę zobowiązań przewiduje się do roku 2032. Kwoty wydatków wynikające z limitów wydatków na przedsięwzięcia nie wykraczają poza okres prognozy kwoty długu. W związku z powyższym, Wieloletnia Prognoza Finansowa Powiatu Siemiatyckiego została przygotowana na lata 2024-2032.

Założenia makroekonomiczne

Przy opracowaniu prognozy pozycji budżetowych Powiatu Siemiatyckiego wykorzystano trzy podstawowe mierniki koniunktury gospodarczej – dynamikę realnej PKB, dynamikę średniorocznej inflacji (CPI) oraz dynamikę realnego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej. Na ich podstawie oszacowano wartości dochodów i wydatków Powiatu Siemiatyckiego, co dzięki konstrukcji i zaawansowanym metodom dokonywania obliczeń, pozwoli realizować w przyszłości właściwą politykę finansową jednostki.

Zgodnie z zaleceniami Ministra Finansów, prognozę wskazanych pozycji oparto o Wytyczne dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw. Ostatnia dostępna aktualizacja ww. wytycznych miała miejsce 3 października 2023 r., a dane wynikające z powołanego dokumentu prezentuje tabela poniżej.

Tabela 1. Dane makroekonomiczne przyjęte do wyliczeń prognozy

Rok	Dynamika realna PKB	Dynamika średnioroczna inflacji (CPI)	Dynamika realnego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej
2025	3,40%	4,10%	2,80%
2026	3,10%	3,10%	2,80%
2027	3,00%	2,50%	2,50%
2028	2,80%	2,50%	2,60%
2029	2,60%	2,50%	2,60%
2030	2,50%	2,50%	2,60%
2031	2,40%	2,50%	2,50%
2032	2,30%	2,50%	2,50%

Źródło: Wytyczne dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw. Aktualizacja – 3 października 2023 r. (www.mf.gov.pl), Warszawa 2023.

Prognozę oparto o następujące założenia:

1. dla roku 2024 przyjęto wartości wynikające z projektu budżetu;
2. dla lat 2025-2032 prognozę wykonano poprzez indeksację o wskaźniki: dynamiki średniorocznej inflacji (CPI), dynamiki realnej PKB oraz dynamiki realnej wynagrodzeń brutto w gospodarce narodowej.

Podzielenie prognozy w powyższy sposób pozwala na realną ocenę możliwości inwestycyjno-kredytowych Powiatu Siemiatyckiego.

Zgodnie z przyjętym założeniem, dochody i wydatki bieżące w roku 2024 uwzględnione w WPF wynikają z wartości zawartych w projekcie budżetu na 2024 rok. Od 2025 roku dochody i wydatki bieżące ustalono za pomocą wskaźników inflacji, wskaźnika dynamiki PKB oraz wskaźnika dynamiki realnej wynagrodzeń brutto. W tym celu, posłużono się metodą indeksacji wartości bazowych o odpowiednio przypisany dla każdej kategorii budżetowej wskaźnik. Waga zmiennej makroekonomicznej oznacza w jakim stopniu dochody lub wydatki zależą od poziomu wskaźnika z danego roku. Indeksowana zostaje wartość na rok przyszły.

Sposób indeksacji za pomocą wag przedstawia poniższy wzór:

$$Y_1 = (Y_0) \cdot (1 + P + I + W + S)$$

gdzie:

Y_1 – wartość prognozowana danej kategorii dochodów bądź wydatków budżetowych;

Y_0 – wartość danej kategorii dochodów bądź wydatków budżetowych w roku poprzedzającym;

$P = w_i^{PKB} \cdot PKB_i$ – waga wskaźnika PKB przemnożona przez wskaźnik PKB w danym roku;

$I = w_i^{CPI} \cdot CPI_i$ – waga wskaźnika inflacji przemnożona przez wskaźnik inflacji w danym roku;

$W = w_i^{WYN} \cdot WYN_i$ – waga wskaźnika dynamiki realnej wynagrodzeń przemnożona przez wskaźnik dynamiki realnej wynagrodzeń w danym roku;

S – współczynnik stałego wzrostu.

1. Dochody

Prognozy dochodów Powiatu Siemiatyckiego dokonano w podziałach merytorycznych, a następnie sklasyfikowano w podziały wymagane ustawowo. Podział merytoryczny został sporządzony za pomocą paragrafów klasyfikacji budżetowej i objął dochody bieżące i majątkowe.

Dochody bieżące prognozowano w podziale na:

1. dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych;
2. dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych;
3. subwencję ogólną;
4. dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące;
5. pozostałe dochody (m. in.: opłaty komunikacyjne, udział w dochodach Skarbu Państwa, kary pieniężne, wpływy z usług, odsetki od środków na rachunkach bankowych). W roku 2025 został zwiększony dochód z tyt. udziału w dochodach Skarbu Państwa - §2360 z tyt. przejęcia dodatkowego mienia SP w 2024 roku, oraz zwiększenia odpłatności w PDPS.

Dochody majątkowe prognozowano w podziale na:

- 1. dochody ze sprzedaży majątku;
- 2. dotacje i środki przeznaczone na inwestycje.

1.1. Dochody bieżące

Uwzględniając dotychczasowe kształtowanie się dochodów budżetu Powiatu Siemiatyckiego oraz przewidywania na następne lata, w poszczególnych kategoriach dochodów bieżących posłużono się metodą indeksacji wartości bazowych o odpowiednio przypisany dla każdej kategorii budżetowej wskaźnik, za pomocą następujących wag:

Tabela 2. Wagi dla danych makroekonomicznych przyjęte do wyliczeń prognozy dochodów bieżących

Wyszczególnienie	Lata	Dynamika realna PKB	Dynamika średnioroczna inflacji (CPI)
dochody z udziału w PIT	2025	0,00%	100,00%
	2026-2027	0,00%	100,00%
	2028-2032	100,00%	0,00%
dochody z udziału w CIT	2025	0,00%	100,00%
	2026-2027	0,00%	100,00%
	2028-2032	100,00%	0,00%
subwencja ogólna	2025	0,00%	100,00%
	2026-2027	0,00%	100,00%
	2028-2032	100,00%	0,00%
dotacje bieżące	2025	0,00%	100,00%
	2026-2027	0,00%	100,00%
	2028-2032	100,00%	0,00%
pozostałe, w tym:	2025	0,00%	100,00%
	2026-2027	0,00%	100,00%
	2028-2032	100,00%	0,00%

Źródło: Opracowanie własne.

Udział w podatkach centralnych

Jako że ta grupa dochodów pozostaje w bardzo silnym związku z sytuacją makroekonomiczną kraju, przy szacowaniu dochodów z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT) oraz od osób prawnych (CIT) w okresie prognozy wzięto pod uwagę prognozowane wskaźniki makroekonomiczne, zgodnie z wagami przedstawionymi w tabeli powyżej.

Subwencje i dotacje na zadania bieżące

Planowaną kwotę subwencji ogólnej oraz dotacji celowych z budżetu państwa (innych niż środki na dofinansowanie realizacji projektów europejskich) na 2024 rok przyjęto w oparciu o informacje przekazane przez Ministra Finansów. W kolejnych latach prognozy założono wzrost kwoty otrzymywanych dotychczas cyklicznych subwencji, natomiast dotacje celowe z budżetu państwa w oparciu o analizę dotychczasowych zadań zleconych, tj podstawowych dotacji na KPPSP, PNB, Skarb Państwa itp.

1.2. Dochody majątkowe

Waloryzacji o wskaźniki makroekonomiczne nie poddano dochodów o charakterze majątkowym. Dochody majątkowe, w tym przede wszystkim dochody ze sprzedaży majątku pozbawione są regularności, a ich poziom uzależniony jest od czynników niezależnych, jak np. koniunktura na rynku nieruchomości.

W 2024 roku dochody ze sprzedaży majątku zaplanowano na poziomie 1 000 000,00 zł.

W 2024 roku zaplanowano dotacje oraz środki przeznaczone na inwestycje w wysokości 166 484 067,90 zł, które wiążą się z uzyskaniem bezzwrotnego dofinansowania na realizację zadań przedstawionych m.in. w załączniku nr 2 do Wieloletniej Prognozy Finansowej.

Dotacje oraz środki na inwestycje zaplanowano również w roku 2025 w kwocie 44 930 604,30 zł.

2. Wydatki

Prognozy wydatków Powiatu Siemiatyckiego dokonano w podziale na kategorie wydatków bieżących i wydatków majątkowych.

2.1. Wydatki bieżące

Poziom prognozowanych wydatków bieżących zdeterminowany jest zakresem realizowanych zadań oraz możliwościami finansowymi. Priorytetem w zakresie planowania wydatków było zapewnienie odpowiednich środków na utrzymanie dotychczasowego zakresu i poziomu usług świadczonych na rzecz mieszkańców. Wydatki bieżące prognozowano w podziale na:

1. wynagrodzenia i składki od nich naliczane;
2. wydatki na poręczenia i gwarancje;
3. wydatki związane z obsługą zadłużenia, w tym odsetki i dyskonto;
4. pozostałe wydatki bieżące.

Uwzględniając dotychczasowe kształtowanie się wydatków budżetu Powiatu Siemiatyckiego oraz przewidywania na następne lata, w poszczególnych kategoriach wydatków bieżących posłużono się metodą indeksacji wartości bazowych o odpowiednio przypisany dla każdej kategorii budżetowej wskaźnik makroekonomiczny. Szczegóły przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 4. Wagi dla danych makroekonomicznych przyjęte do wyliczeń prognozy wydatków bieżących

Wyszczególnienie	Lata	Dynamika realna PKB	Dynamika średnioroczna inflacji (CPI)	Dynamika realnego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej
wynagrodzenia i pochodne	2025-2032	25,00%	25,00%	50,00%
inne	2025-2032	0,00%	100,00%	0,00%

Źródło: Opracowanie własne.

Wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń

Zgodnie z założeniami przyjętymi przy prognozie dochodów, dla wydatków bieżących w roku 2024 przyjęto wartości wynikające z projektu budżetu. W 2024 r. w budżecie Powiatu Siemiatyckiego wydatki na wynagrodzenia pochodne od wynagrodzeń zabezpieczono w wysokości 42 746 109,48 zł z uwzględnieniem odpraw, co stanowi zmianę w stosunku do przewidywanego wykonania na koniec 2023 r. o kwotę 3 296 943,65 zł. W latach 2025-2032 dokonano indeksacji wydatków na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń w oparciu o wagi wskaźników makroekonomicznych, zgodnie z wartościami przedstawionymi w tabeli powyżej.

Poręczenia i gwarancje

W okresie prognozy Powiat Siemiatycki planuje wydatki z tytułu poręczeń i gwarancji. Wartości przedstawione w załączniku nr 1 WPF są zgodne z kwotami zobowiązań wynikającymi z umów poręczeniowych, natomiast w latach 2033-2036 poręczenia przedstawiają się następująco : 2033 - 473.700,00 zł, 2034 - 457.100,00 zł, 2035 - 440.600,00 zł, 2036 - 319.700,00 zł.

Odsetki i dyskonto

Wydatki na obsługę długu skalkulowano w oparciu o obowiązujące stawki WIBOR jak również warunki wynikające z zawartych umów (w przypadku zobowiązań historycznych). Zgodnie z projekcją inflacji opublikowaną przez Narodowy Bank Polski, osiągnęła ona szczyt w pierwszym kwartale 2023 roku. Od tego momentu prognozowany jest spadek inflacji, która z końcem 2024 powinna kształtować się na poziomie między 5% a 7%. Do kalkulacji kosztów obsługi długu przyjęto zgodnie z powyższym, że skorelowany z inflacją poziom stóp procentowych w okresie prognozy będzie relatywnie powoli spadać, natomiast dynamika spadku poziomu stóp procentowych będzie wolniejsza od dynamiki spadku poziomu inflacji i do ustabilizowania poziomu stóp procentowych dojdzie w 2029 roku. W związku z powyższym odsetki skalkulowano w oparciu o prognozę własną WIBOR.

Dodatkowo, w prognozie WPF uwzględniono również koszty obsługi zobowiązania planowanego do zaciągnięcia.

Pozostałe wydatki bieżące

W prognozie WPF pozostałe wydatki bieżące zostały skalkulowane w oparciu o indeksację o wskaźniki inflacji i PKB, zgodnie z założeniami przedstawionymi w tabeli powyżej.

2.2. Wydatki majątkowe

Wydatki majątkowe obejmują przede wszystkim przedsięwzięcia inwestycyjne, które ujęto w załączniku nr 2 do Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Siemiatyckiego na lata 2024-2032.

3. Wynik budżetu

Wynik budżetu w prognozowanym okresie jest ściśle powiązany z przyjętymi założeniami do prognozy dochodów i wydatków.

W budżecie na 2024 r. zaplanowano ujemną różnicę pomiędzy dochodami i wydatkami budżetowymi. Wynik budżetu planuje się na poziomie -5 487 138,33 zł, a jego pokrycie planuje się z:

1. kredytów, pożyczek lub papierów wartościowych – 5 300 000,00 zł;
2. wolnych środków – 187 138,33 zł;

Fakt prognozowania w oparciu o dane makroekonomiczne o niewielkiej zmienności powoduje zrównoważony i stabilny wzrost dochodów oraz wydatków bieżących, któremu można przypisać cechy statystyczne.

Tabela 5. Wynik budżetu Powiatu Siemiatyckiego

Rok	Dochody [zł]	Wydatki [zł]	Wynik budżetu [zł]
2024	277 608 936,91	283 096 075,24	-5 487 138,33
2025	115 068 781,30	114 048 781,30	1 020 000,00
2026	72 312 461,00	70 952 461,00	1 360 000,00
2027	74 120 272,00	72 760 272,00	1 360 000,00
2028	76 195 641,00	74 735 641,00	1 460 000,00
2029	78 176 727,00	76 696 727,00	1 480 000,00
2030	80 131 145,00	79 031 145,00	1 100 000,00
2031	82 054 293,00	80 504 293,00	1 550 000,00
2032	83 941 542,00	82 391 542,00	1 550 000,00

Źródło: Opracowanie własne.

4. Przychody

W okresie objętym prognozą zaplanowano przychody budżetowe.

W roku budżetowym przychody zaplanowano na poziomie 6 447 138,33 zł. Przychody Powiatu Siemiatyckiego w 2024 r. obejmują:

1. kredyty, pożyczki lub emisję papierów wartościowych – 6 260 000,00 zł;
2. wolne środki – 187 138,33 zł;

5. Rozchody

W roku budżetowym oraz w okresie prognozy planuje się rozchody budżetowe. Rozchody Powiatu Siemiatyckiego obejmują spłaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych.

W zakresie zawartych umów, rozchody Powiatu Siemiatyckiego zaplanowano zgodnie z harmonogramami. W tabeli poniżej spłatę ww. zobowiązań przedstawiono w kolumnie „Zobowiązanie historyczne”.

Spłatę zobowiązania planowanego do zaciągnięcia ujęto w latach 2025-2032. W tabeli poniżej spłatę ww. zobowiązań przedstawiono w kolumnie „Zobowiązanie planowane”.

Tabela 6. Spłata zaciągniętych i planowanych zobowiązań Powiatu Siemiatyckiego

Rok	Zobowiązanie historyczne [zł]	Zobowiązanie planowane [zł]	Zobowiązania razem [zł]
2024	960 000,00	0,00	960 000,00
2025	960 000,00	60 000,00	1 020 000,00
2026	960 000,00	400 000,00	1 360 000,00
2027	960 000,00	400 000,00	1 360 000,00
2028	960 000,00	500 000,00	1 460 000,00
2029	780 000,00	700 000,00	1 480 000,00
2030	0,00	1 100 000,00	1 100 000,00
2031	0,00	1 550 000,00	1 550 000,00
2032	0,00	1 550 000,00	1 550 000,00

Źródło: Opracowanie własne.

6. Kwota długu

Na dzień 31.12.2023 r. kwota zadłużenia, wykazana w pozycji 6. Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Siemiatyckiego na lata 2024-2032, w kolumnie pomocniczej WPF „2023 przewidywane wykonanie” wynosi 5 580 000,00 zł. Na koniec 2024 roku kwotę długu planuje się na poziomie 10 880 000,00 zł.

W stosunku do dochodów ogółem pomniejszonych o dotacje i środki o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 ustawy o finansach publicznych, nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego, planowana kwota długu na koniec 2024 roku wyniesie 19,91%.

Tabela 7. Informacja o wysokości kwoty długu w latach 2023-2025

Rok	Planowana kwota długu na koniec roku [zł]	Podstawa wskaźnika* [zł]	Relacja
2024	10 880 000,00	54 638 978,89	19,91%
2025	9 860 000,00	55 838 177,00	17,66%

*dochody pomniejszone o dotacje i środki o podobnym charakterze oraz powiększone o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 ustawy o finansach publicznych, nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego

Źródło: Opracowanie własne.

7. Relacja z art. 242 ustawy o finansach publicznych

W budżecie na 2024 r. zaplanowano dodatnią różnicę pomiędzy dochodami i wydatkami bieżącymi. W związku z powyższym, Powiat Siemiatycki zachowuje relację określoną w art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Tabela 8. Wynik budżetu bieżącego Powiatu Siemiatyckiego

Rok	Dochody bieżące [zł]	Wydatki bieżące [zł]	Wynik budżetu bieżącego [zł]	Wynik budżetu bieżącego, skorygowany o środki [zł]
2024	110 124 869,01	110 077 189,23	47 679,78	234 818,11
2025	70 138 177,00	68 702 166,30	1 436 010,70	1 436 010,70
2026	72 312 461,00	70 519 063,00	1 793 398,00	1 793 398,00
2027	74 120 272,00	72 116 794,00	2 003 478,00	2 003 478,00
2028	76 195 641,00	73 798 477,00	2 397 164,00	2 397 164,00
2029	78 176 727,00	75 511 598,00	2 665 129,00	2 665 129,00
2030	80 131 145,00	77 324 863,00	2 806 282,00	2 806 282,00
2031	82 054 293,00	79 157 439,00	2 896 854,00	2 896 854,00
2032	83 941 542,00	81 022 000,00	2 919 542,00	2 919 542,00

Źródło: Opracowanie własne.

8. Relacja z art. 243 ustawy o finansach publicznych

Informację na temat kształtowania się relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych w okresie prognozy Powiatu Siemiatyckiego przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 9. Kształtowanie się relacji z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych

Rok	Obsługa zadłużenia (fakt. i plan. po wyłączeniach)	Maksymalna obsługa zadłużenia (wg planu po III kwartale)	Zachowanie relacji z art. 243 (w oparciu o plan po 3 kwartale)	Maksymalna obsługa zadłużenia (wg przewidywanego wykonania)	Zachowanie relacji z art. 243 (w oparciu o przewidywane wykonanie)
2024	2,54%	17,28%	TAK	16,89%	TAK
2025	3,31%	16,18%	TAK	15,80%	TAK
2026	4,50%	7,53%	TAK	7,15%	TAK
2027	4,07%	6,34%	TAK	5,96%	TAK
2028	3,87%	5,46%	TAK	5,08%	TAK
2029	3,58%	4,53%	TAK	4,15%	TAK
2030	2,77%	3,82%	TAK	3,44%	TAK
2031	3,28%	3,86%	TAK	3,86%	TAK
2032	3,10%	4,40%	TAK	4,40%	TAK

Źródło: Opracowanie własne.

Dane w tabeli powyżej wskazują, że w całym okresie prognozy Powiat Siemiatycki spełnia relację, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Spełnienie dotyczy zarówno relacji obliczonej na podstawie planu na dzień 30.09.2023 r. jak i w oparciu o kolumnę „przewidywane wykonanie 2023”.

Podsumowanie

Wartości wykazane w pozostałych pozycjach WPF, w tym:

- finansowanie programów, projektów lub zadań realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy (kolumna od 9.1 do 9.4.1.1);
- informacje uzupełniające o wybranych kategoriach finansowych (kolumna od 10.1 do 10.11)

stanowią informacje uzupełniające względem pozycji opisanych powyżej. Zostały przedstawione w WPF zgodnie z obowiązującym stanem faktycznym, na podstawie zawartych umów i porozumień.